

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-936/23-A

Název	Základní škola, Praha 2, Sázavská 5
Sídlo	Sázavská 5, 120 00 Praha 2
E-mail	sazavska@zssazavska.cz
IČO	48132926
Identifikátor	600035611
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Michal Voldřich
Zřizovatel	Městská část Praha 2
Místo inspekční činnosti	Sázavská 5, 120 00 Praha 2
Inspekční činnost na místě	24. 4. 2023 – 27. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola, Praha 2, Sázavská 5 (dále „škola“ nebo „organizace“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Mezi hlavní cíle školy patří vybavit žáky souborem vědomostí, dovedností a návyků odpovídajících požadavkům základního vzdělání. Škola realizuje vzdělávání v přípravné třídě. Vždy v jedné třídě prvního až čtvrtého ročníku probíhá výuka pracovních činností v anglickém jazyce. Druhý cizí jazyk (německý nebo ruský) je zařazen v bilingvní

třídě od 6. ročníku. Škola rovněž vyučuje český jazyk pro žáky s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“).

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 došlo k nárůstu počtu žáků a tříd a ke stabilizaci pedagogického sboru. K termínu inspekce se ve škole vzdělávalo 488 žáků v 21 třídách a 26 dětí ve dvou přípravných třídách. Nejvyšší povolený počet žáků (700) byl naplněn na 70 %. Dlouhodobě se škole daří začleňovat do vzdělávání žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a žáky s OMJ. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo školu 11 % žáků se SVP a 16 % žáků s OMJ.

Zájmové vzdělávání bylo v termínu inspekce poskytováno v osmi odděleních školní družiny, kterou pravidelně navštěvuje 219 účastníků. Ve školním klubu se vzdělává 30 žáků.

Škola se nachází v klidné části staré zástavby Vinohrad a je dobře dostupná městskou hromadnou dopravou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) vytvořil jasně formulovanou reálnou koncepci rozvoje organizace, vycházející z potřeb školy i záměrů zřizovatele. Koncepční záměry se daří vedení školy postupně naplňovat, např. zajištění stabilního pedagogického sboru, dvojjazyčných tříd v ročnících a jejich návaznost ve vzdělávání na druhém stupni, podpora rozvoje osobnosti žáků, sociální gramotnosti či obnova materiálního a technického vybavení školy. Ředitel uplatňuje demokratický styl řízení. Účelně delegoval část svých kompetencí na dvě zástupkyně. Účinnou podporu představuje pedagogická rada, s níž vedení organizace projednává důležité dokumenty i opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Pedagogičtí pracovníci se soustřeďují v metodických orgánech, v nichž si pravidelně vyměňují a sdílejí zkušenosti z výuky a vyhodnocují naplňování školního vzdělávacího programu. Při systematické kontrolní a hospitační činnosti vedení školy získává optimální zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání. Na základě svých zjištění poskytuje pedagogům potřebná doporučení z hlediska metodického vedení výuky, případně přijímá opatření ke zvyšování kvality vzdělávání. Od předchozího inspekčního hodnocení se zefektivnil kontrolní a evaluační systém školy.

Vzdělávání ve škole zajišťuje stabilizovaný, převážně kvalifikovaný sbor pedagogických pracovníků (35 pedagogů, 7 asistentek pedagoga, 8 vychovatelek). Nekvalifikovanost a krátká pedagogická zkušenost čtyř pedagogů se neprojevila v kvalitě poskytovaného vzdělávání. Přijímání nových pedagogů věnuje ředitel náležitou pozornost. Proces uvádění začínajících učitelů je funkční, každý začínající učitel má uvádějícího mentora. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) probíhá cíleně, podle plánu pedagogického rozvoje školy, zaměřuje se např. na kooperativní učení, prevenci zaměřenou na kyberšikanu a sexuální výchovu, efektivní metody a formy ve výuce, podporu rozvoje osobnosti žáků.

Úspěšnou realizaci koncepčních záměrů podporují dlouhodobě rozvíjené partnerské vztahy. Součinnost s mnoha vhodnými subjekty je efektivně využívána při realizaci vzdělávacích programů a rozvoji sociálního citění žáků. Škola úzce spolupracuje se zákonnými zástupci dětí a žáků, zřizovatelem a školskou radou. Rodiče mají možnost podílet se na dění ve škole prostřednictvím spolku „Společnost přátel Sázavská“, jehož cílem je pomáhat škole ve vybraných oblastech, např. podpora v nákupu mimočítankové četby, filmové prezentace, vánoční akademie. Partnerský přístup k žákům a možnost ovlivňovat některé aspekty vzdělávání prostřednictvím práce žakovského parlamentu a zařazením pravidelných třídnických hodin se pozitivně odráží v celkovém klimatu školy.

Materiální podmínky umožňují kvalitní realizaci školních vzdělávacích programů. Využívání dalších finančních zdrojů z vybraných projektů a také doplňkové činnosti přispívá k efektivní personální i materiální podpoře vzdělávání. V souladu se stanovenými prioritami, moderními trendy ve výuce a potřebami školy ředitel průběžně zlepšuje materiálně technické zázemí pro výuku (např. nová přípravná třída, místnost pro doučování, obnova podlah v celé škole), učebních pomůcek (např. meteostanice umístěná na střeše s obrazovkou na chodbě školy). Škola má dostatek kmenových učeben. Vzhledem k nárůstu počtu žáků a nedostatku prostor jsou odborné předměty vyučovány v kmenových učebnách. Škola má vhodné udržované prostory pro sportovní a relaxační aktivity (dvě tělocvičny a hřiště), k dispozici je cvičná kuchyňka a keramická dílna. Vstup do základní školy je zajištěn elektronicky, což přispívá k bezpečnosti žáků a ochraně majetku. Školní stravování zajišťuje škola ve vlastní školní jídelně. Poskytovaná strava je pestrá, nutričně vyvážená. Škola podporuje zdravé stravovací návyky dětí a žáků zapojením do projektů Mléko do škol a Ovoce do škol. Sociálně znevýhodněným žákům škola zajišťuje úhradu obědů z fondů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem průběhu vzdělávání byla vstřícná a přátelská atmosféra s respektujícím přístupem k dětem a žákům. Děti a žáci většinou respektovali nastavená pravidla práce a komunikace s vyučujícími. Většina vyučovacích hodin měla vhodnou strukturu. Předkládané činnosti učitelé pečlivě promýšleli, v případě potřeby pružně reagovali na aktuální potřeby či zájem žáků a průběh výuky modifikovali. Ve velké části hospitovaných hodin bylo účelně zařazeno široké spektrum efektivních metod a forem práce včetně kooperace žáků, které vedly k rozvoji sociálních kompetencí dětí a žáků.

Vyučující vytvářela dětem v přípravné třídě prostor pro vlastní vyjádření podle jejich možností. Průběžně je oceňovala za snahu i dílčí pokrok a povzbuzovala je k následné aktivitě. Zajímavé dynamické činnosti zajistily potřebnou motivaci dětí i jejich soustředění. Dominantně využívané postupy vycházely z dětské volby a téměř ve všech případech zajistily potřebnou individualizaci vzdělávání. Při realizovaných aktivitách byla dětem dostatečně poskytována pozitivní zpětná vazba, nevedla však k sebehodnocení ani k vzájemnému hodnocení, což dětem neumožňovalo uvědomění si vlastních úspěchů a posilování sebevědomí.

Zvolené metody a formy ve výuce na prvním i druhém stupni odpovídaly charakteru probíraného učiva, stanovenému cíli, věku žáků a jejich schopnostem. Ve sledovaných hodinách se vhodným způsobem střídaly činnosti, což zvyšovalo dynamičnost výuky, udržovalo motivaci a pozornost žáků. Velkou měrou byla rozvíjena smysluplná kooperace žáků při skupinové práci či práci ve dvojicích, účelně byly zařazovány úkoly rozvíjející tvořivé myšlení i vlastní manuální kreativní činnosti. Frontálně vedené části vyučovacích hodin byly většinou využívány při motivačních aktivitách a řízené diskuzi.

Všestranný rozvoj osobnosti žáků, sociální gramotnosti, včetně formování postojů, efektivně podporují výchovné předměty, v nichž kladou vyučující důraz na aktivní praktické a tvořivé činnosti žáků, které vhodně kombinují a propojují s teoretickou přípravou. Učitelé poskytují žákům potřebnou podporu, dbají na provedení aktivit podle jasných instrukcí (výtvarná výchova, tělesná výchova, hudební výchova, pracovní činnosti), přičemž ponechávají žákům dostatečný prostor pro kreativitu.

Ve sledované výuce cizích jazyků vyučující cíleně rozvíjeli receptivní i řečové dovednosti žáků, kladli důraz na osvojení příslušné slovní zásoby a porozumění mluvenému projevu. V rámci probíraných témat byli žáci srozumitelně a na úrovni odpovídající jejich věku

seznamování také s gramatickými zásadami a pravidly daného cizího jazyka. Pozitivem bylo vedení výuky v cílovém jazyce.

Nepřiměřená délka některých činností během výuky se projevila nižší dynamikou a nedostatkem příležitostí pro žáky s individuálními vzdělávacími předpoklady. Ojedinelé nebyly žákům zadávány některé úlohy dostatečně přesně a srozumitelně, což vedlo k dezorientaci některých žáků při jejich řešení. Ve větší části hospitovaných hodin chyběl důraz na samostatné využívání různých informačních zdrojů a jejich interpretaci. Ve výuce na prvním stupni a v ojedinělých případech i na druhém stupni vzdělávání nebyla většinou zaznamenána diferenciací vzdělávacího obsahu vzhledem k individuálním potřebám žáků, v části hodin byly opomíjeny didaktické závěry a zapojení žáků do evaluačních aktivit či formativního hodnocení.

Ve většině hospitovaných hodinách, ve kterých byl přítomen asistent pedagoga, probíhala efektivní spolupráce asistentů pedagoga s vyučujícími. Asistenti pedagoga poskytovali vhodnou podporu nejen žákům s potřebou podpůrných opatření, ale i ostatním žákům a napomáhali plynulosti vzdělávacího procesu.

Zájmové vzdělávání účelně navazuje na dopolední výuku. Je založeno na pestré a hravé činnosti umožňující smysluplné využití volného času. Jednotlivé aktivity (odpočinkové, relaxační aj.) jsou časově vyvážené, vycházejí z individuálních potřeb a zájmu účastníků. Děti a žáci jsou motivováni k získávání nových informací prostřednictvím zážitkových metod práce a systematicky vedeni k sebepoznání, rozvoji osobnostních a sociálních dovedností i individuálních zájmů a nadání, což je zřejmé z výsledků např. sportovních a výtvarných akcí.

Součástí vzdělávání jsou krátkodobé i dlouhodobé projekty, např., exkurze, besedy, školy v přírodě, plavecký a lyžařský výcvik, cyklistické výlety.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogická diagnostika v přípravné třídě je vedena prostřednictvím podrobných formulářů, ve kterých jsou dvakrát ročně efektivně zaznamenávány pokroky dětí. K dalšímu pedagogickému působení jsou systematicky vytyčovány individuální vzdělávací cíle, což zvyšuje možnosti další pedagogické intervence.

Škola má vytvořeny funkční mechanismy pro zjišťování a vyhodnocování celkových, skupinových a individuálních výsledků vzdělávání žáků, které jí poskytují ucelený přehled o míře osvojených klíčových kompetencích žáků a následně přijímaných opatření vedoucí ke zlepšení vzdělávacího procesu. Informace o úspěšnosti žáků ve vzdělávání jsou zákonným zástupcům průběžně předávány prostřednictvím elektronických žákovských knížek, na třídních schůzkách, tripartitách či individuálních konzultacích. Ke zjišťování individuálních výsledků vzdělávání škola využívá běžné interní nástroje, např. ústní a písemné zkoušení, v některých případech i sběrná portfolia žákovských prací. Individuální a skupinové výsledky vzdělávání jsou pravidelně monitorovány na jednáních pedagogické rady. Škola využívá standardní klasifikaci známkami, ve třídě, kde se vzdělávají žáci s OMJ také slovní hodnocení. Ke sledování individuálního pokroku žáka napomáhá periodicky zařazované slovní hodnocení, např. v rámci práce s portfolii na prvním stupni.

Ve sledovaném období dosahovali žáci stabilních výsledků. Hodnocení na prvním stupni vykazuje motivační charakter. Přechod žáků z prvního na druhý stupeň je většinou plynulý, neprovázejí jej výrazné výkyvy v prospěchu. Z analýzy celkových výsledků vzdělávání nejsou patrné rozdíly v individuálním hodnocení žáků s OMJ a SVP, jejich výsledky nejsou

horší než průměr třídy. Počet neprospívajících žáků je dlouhodobě minimální. Počet zameškaných hodin ve výuce se výrazně nezvyšuje, pouze v ojedinělých případech škola řeší neomluvenou absenci v souladu s nastavenými pravidly. Vedení školy posiluje motivační funkci pozitivního hodnocení, zejména na prvním stupni pochvaly převažují nad kázeňskými opatřeními.

Tým školního poradenského pracoviště (školní psycholog, výchovný poradce, speciální pedagog a školní metodik prevence) vytváří odbornou a metodickou podporu pro žáky, vyučující i zákonné zástupce, zajišťuje systematickou spolupráci s odbornými pracovníky školských poradenských zařízení a řadou dalších externích subjektů. Ke kvalitnímu zajištění poradenských služeb přispívá intenzivní spolupráce asistentů pedagoga s ostatními pedagogy. Žáci s nadáním nejsou systematicky identifikováni, jejich podpora probíhá zejména formou účasti v soutěžích nebo olympiádách. Z hospitační činnosti vyplývá potřeba větší diferenciacce učebních postupů vzhledem k individuálním potřebám žáků, která byla ve výuce zaznamenána pouze ojediněle. Žákům s rizikem školního neúspěchu je nabízena podpora formou individuálních konzultací, doučování nebo využívání podpůrných pomůcek. Jednotný přístup vyučujících k těmto žákům zajišťuje kvalitně zpracovaná strategie předcházení školní neúspěšnosti.

Škola realizuje komplexní program primární prevence rizikového chování, který je zaměřen především na výchovu ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. Školní preventivní strategie reflektuje potřeby a specifika školy a je nedílnou součástí výuky. K preventivním aktivitám školy se řadí především akce pro žáky zaměřené na rizikové formy chování prostřednictvím besed, přednášek, interaktivních seminářů, exkurzí a dle aktuální potřeby i třídnických hodin. Důležitou roli v předcházení rizikovým jevům představuje také pestrá nabídka mimoškolních aktivit.

Závěry

Vývoj školy

- Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 došlo k navýšení počtu žáků, stabilizoval se pedagogický sbor a zlepšily se materiální podmínky.

Silné stránky

- příjemná a přátelská atmosféra v průběhu vzdělávání s respektujícím přístupem při komunikaci s dětmi a žáky,
- stabilizovaný pedagogický sbor,
- využití širokého spektra efektivních metod a forem práce včetně kooperace žáků,
- podpora rozvoje osobnosti žáků a sociální gramotnosti.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nižší míra využití formativního hodnocení, vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků na prvním stupni,
- menší míra využití různých informačních zdrojů ve výuce,
- nižší míra podpory žáků během vzdělávání vzhledem k jejich individuálním potřebám včetně žáků nadaných.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- didakticky využívat formativní hodnocení, vzájemné hodnocení a sebehodnocení dětí a žáků na prvním stupni,
- zvýšit četnost využívání různých informačních zdrojů ve výuce,
- diferencovat vzdělávací obsah vzhledem k individuálním potřebám žáků, včetně žáků nadaných nebo s rychlejším tempem práce.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola, Praha 2, Sázavská 5 ze dne 15. 10. 2009 s účinností od 15. 10. 2009
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele z 21. 5. 2012 s účinností od 1. 8. 2012
3. Školní vzdělávací program „Škola šancí“ (dále „ŠVP“) platný od 1. 9. 2017
4. Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2015
5. Školní vzdělávací program školního klubu s platností od 1. 9. 2023
6. Školní vzdělávací program přípravné třídy s platností od 1. 9. 2010
7. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2018
8. Vnitřní řád školního klubu platný od 1. 9. 2023
9. Školní řád platný od 21. 10. 2021
10. Školní matrika vedená k termínu inspekce
11. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2021/2022, 2022/2023
12. Přehled kontrolní a hospitační činnosti 2022/2023
13. Minimální preventivní program platný k termínu inspekční činnosti
14. Účetní závěrka za rok 2022, Vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2022
15. Plány DVPP 2021/2022 a 2022/2023
16. Koncepční záměry 2022–2025
17. Výroční zpráva za školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Vávrová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Lucie Burešová, školní inspektorka

MgA. Naděžda Ostránská, školní inspektorka

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.